

REDACTIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.

Pe jumătate an .. 10 "

Pe 1 lună 2 "

Nr. de Duminecă pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Analogii.

Ziarul oficios austriac a publicat, în numărul său de Duminecă, autograful împărațesc, prin care se disolvă dieta provincială a Moraviei și se dispune alegere nouă pentru aceea dietă.

Noua alegere se va face pe baza noiei legi electorale, după a cărei întocmire și prin care se dispune, că dintre 147 deputați, 83 au să fie bohemi (cehi) iar 66 germani.

Impărțirea acelor mandate s'a făcut prin lege, după proporția naționalităților aflătoare ca elemente constitutive ale provinciei austriace din cestiune și i-s'a asigurat fiecărui element desfășurarea și validitatea forțelor sale, pentru progresul său, îndeosebi pe terenul cultural, în cadrul organismului politic al provinciei...

Dacă vom cerceta starea Slovenilor, ori a Italianilor din Austria chiar, pretutindeni vom vedea tendința, spriginită și de cârmuire, tendința de validitate națională a ori ce grupă etnică din imperiul afin.

Și nu sunt cincizeci de ani, de când guvernul din Viena reprezintă centralismul german, ba poate chiar cu tendințe de germanizare.

Apoi ne mai aducem aminte din istorie, că Austria uză într'un timp de șurubul politic al învrăjbirii naționalităților, pentru a le putea domina, — politică a cărei reflexe se mai resimt și azi în Bucovina; apoi a urmat din acea încurcătură era »fortwursteln«, care s'a sfârșit cu debandadă, din care a eșit inexorabilul progres spre federalizare: al cărei simpton îl recunoaștem și în legea electorală, — amintită la începutul acestor șire.

Care este de aci învățătura?

Ca să ne servim de un sugestiv proverb al poporului nostru, răspundem:

Fosta-i lele!...

Ș'acum, dacă vom căuta a stabili o seamă de puncte de analogie între dincolo și dincoace de Leitha — căci doar acel pârauaș nu este o Chină întregă — vom putea oare?

Suntem în pragul fermentațiunii reformei electorale, care se impune, ca necesitate firească, pentru a duce țara spre naturala ei dezvoltare: a sufragiului universal.

Aceleași scopuri ar avea să le servească și la noi o reformă electorală sinceră, cinstită și corectă, în înțelesul indicat; scopurilor analoge, ca în Austria ar servi și la noi, căci nici constelațiunea așezării naționalităților în patria noastră și nici dreptul firesc la o viață individuală națională, nu pot fi contestate, dar nici suprimate, nici la individualități și cu atât mai puțin la grupele etnice, fie acelea în această eră de »liberalism național« ori-cât de fără »drepturi« tradiționale, »șevaliere«, tulipantose, etc.

Dar afară de aceste momente indicate, oare, nu se vor deștepta odată și guvernanții nostri ca și Austriacii? Nu se vor

întoarce oare la cugete mai serioase și cumpătate, ci vor merge mereu înainte cu politica tulipantului?

În fața luptelor ce s'au desfășurat în parlament, în cari atât de patent s'a desvâlit cinismul căpătușilor ce și-au pierdut echilibrul moral; în fața vacilărilor guvernului față cu îndatoririle ce a primit atât față cu tronul cât și față cu țara: în fața cinizmului de nepricepuți, cu care privesc șovinistii desfășurarea mișcărilor vremii ce chiamă la emancipare și cari încunjură țara noastră din toate părțile; în fața serioaselor mișcări ale muncitorilor; în fața procedurilor violente de »pacificare« și cutremur sperios la ori ce moment de viață nepotentat cu tulipan, — cari sunt prospectele de viitor ale imperialiștilor maghiari?

De sigur, altă soluție nu poate urmă, decât, ca răsgândindu-se bine și »Bach«-ii nostri, să imiteze pe Austriaci — în reforma electorală; căci ca și Austriecilor și lor li se potrivește (dacă nu întocmai, cel puțin după spusele cărților didactice) proverbul românesc:

Fost-ai lele!...

Deschiderea congresului internațional studentesc. Congresul internațional al studenților s'a deschis Sâmbătă sub președința dlui Estournelles de Constant în Marsilia. Delegații Angliei, Germaniei, Rusiei, Austro-Ungariei, Italiei, Spaniei, Belgiei, Bulgariei erau de față. Președintele congresului a expus programul conferinței, tinzând la crearea unei federațiuni internaționale. S'a dat apoi cetire unei telegrame a ministrului instrucțiunii publice din Italia și diferite alte depeși din străinătate. Delegatul Rusiei a atacat guvernul rusesc care, a zis oratorul, a răpit studenților libertatea. A terminat strigând: »Trăiască libertatea!« Prefectul departamentului a părăsit sala de ședință, când delegatul rus și-a început discursul. D. Estournelles de Constant a rugat pe studenți de a nu se ocupa de chestiuni politice.

Anexarea Bosniei și Herțegovinei la Croația. Se anunță din Agram: Cu ocazia apropiatei călătorii a lui Francisc Iosif în Bosnia, agitația de aci pentru și contra anexării celor două provincii crește.

În fața cunoscutei propagande care cere celor două țări ocupate pentru Serbia, se ridică tot mai hotărît partidul Starcevici, condus de Dr. Frank, pentru anexarea la monarhie.

Consiliul comunal din Agram a votat, în acest sens, în unanimitate, o rezoluțiune propusă de deputatul și consilierul Gasparovici, prin care se cere unirea Bosniei și Herțegovinei cu Croația, Slavonia și Dalmația, spre a se restabili astfel vechiul regat croat sub dinastia habsburgică.

Se pregătesc mari manifestări spre a îndupleca pe suveran ca să facă anexarea.

Un discurs al regelui Petru. Mare senzație a produs o cuvântare a regelui Petru ținută la Negotin. Aci a fost salutat regele printr'o cuvântare din partea deputatului sârb Petrovici.

În această vorbire deputatul s'a plâns că asupra Serbiei se lasă nori negri și că prestigiul și cinstea țării e amenințată. Sârbii sunt gata a-și jertfi sângele pentru binele țării, zise oratorul.

Regele a răspuns următoarele:

Sârbii sunt totdeauna gata a se jertfi dacă independența țării e în pericol. Cât voi domni eu voi fi cu deosebită atențiune să susțin în Balcani ordinea, și voi fi totdeauna gata să împiedic din toată puterea pe ori cine, care ar turbura ordinea, ca să profite pe contul intereselor noastre naționale.

Foaia maghiară „Alsófehér“, din Aiud sub direcția faimosului conte »conciliant« Teleki Arved, debitează în nr. 73 următoarele exhortațiuni față cu memoria fericitului Axentie Severu. Le reproducem după »Unirea« din Blaj, pentru se vedea cum scriu »cei mai concilianți« dintre Maghiari:

»Este imposibil a trece numai așa ușor peste înmormântarea criminală din Blaj. Au serbătorit aci ca pe un erou național, pe un ucigaș ordinar față de care Rózsa Sándor și Sobri Jóska, au fost oameni evlavioși și inofensivi, pentru-că numai atunci au omorât, când trebuia să-și apere viața și cel dintăiu și-a expiat și păcatul, pentru-că în lupta pentru libertate a năvălit asupra dușmanilor națiunii. Dar Axentie a ucis mai multe sute de moșnegi neputincioși, femei, copii în mod mișeleșc, prin viclenie, și noaptea; pe față n'a îndrăznit nici când să se arate, a fugit și s'a ascuns într'una acest erou național, când ar fi trebuit să deie piept cu bărbați înarmați. Nu în pământ ar trebui să-i fie locul unui astfel de monstru laș, îmbrăcat în forma de om, ci în cloacă. Cei-ce l'au serbătorit pe acesta de erou național, aceia s'au identificat cu acest asasin de femei și copii, aceia, de li-s'ar da ocaziune, poate ar călca în urmele lui. Ce au făcut în Blaj, este provocarea nu numai a maghiarimei, ci a legilor elementare morale. S'a întâmplat. Marimimia fără pereche a națiunii maghiare poate și la aceasta zice: »Doamne iartă-le că nu știu ce fac«. Vor înfrumuseța poate și crima aceasta, care va rămâne rușinea vecinică a românimei. Ordinea morală vătămată numai o satisfacție poate avea dacă elementele mai serioase și mai cinstite ar protestă ca să se considere și ei depărtași la această crimă și ar declara că ei cu faptele unui astfel de canibal laș și pătat cu sângele celor neputincioși și nevinovați nu se identifică...

Crima aceasta mai poate avea o împlerare atenuantă. Să isgonească din mijlocul lor spiritul lui Axentie! În numele aceluia nu se poate face politică patriotică, ci numai ucigașă națională.

O astfel de constelație de partid, care ar nutri în sufletul său devisa lui Axentie nici chiar în comit. Alba-inferioară nu se poate tolera. De când cu înmormântarea dela Blaj îl poși supără mai mult pe Maghiarul din acest comitat. Oare în panegiric nu au numit Blajul Mekka iar groapa (gödör) lui Axentie mormântul profetului?

Să ocolească pe departe, departe groapa aceea otrăvitoare tot patriotul cinstit și de omenie.

Românii arădani la Expoziție!

Ministrul ungar de comerț nu acordă nici un favor pentru excursioniștii la București pe căile ferate ungare. Cererea dlui Vasile Goldiș în acest obiect a fost respinsă prin următorul rescript ministerial: »Ministerul ungar de comerț. Nrul 63651 III. Magnificenței Sale dlui Vasile Goldiș, deputat dietal Arad. La cererea din 21 August a. c., ca să acord reducerea de taxă pe tren pentru o societate mai mare, care are să plece din Arad și jur la expozițiunea din București, Te avizez, că — după-ace reducere de taxă nici pentru expoziții din patrie nu se dau, — cu părere de rău, nu pot satisface nici cererei D.Tale. Budapesta, 27 August 1906. Pentru ministru: Szterényi m. p., secretar de stat«.

Astfel pe trenurile din patrie excursioniștii au să plătească taxa întreagă. Această taxă pe trenurile de persoane clasa a III-a face dela Arad până la Baziaș 6 cor., pe clasa II-a 9 cor. 60 fil., dela Predeal la Arad tren de persoane cl. III-a 10 cor., cl. II-a 16 cor.

Noi socotim trenul pe clasa a III-a, deci are să coste trenul în Ungaria dela Arad, la Baziaș apoi dela Predeal la Arad de tot 16 cor. — Corabia dela Baziaș până la Turnu-Severin clasa I-a va costa cu reducere de 50% cor. 3.75. — Trenul dela Turnu-Severin până la București (accelerat) clasa a II-a cu reducere de 50% face 10 cor. 25 fil., — dela București la Constanța și retour tren accelerat clasa a II-a cu reducere de 50%: 17 cor. 10 fil., — dela București la Predeal cu reducere de 50%: 5 cor. 95 fileri.

Astfel călătoria întreagă Arad-Baziaș-Turnu-Severin-București-Constanța și retour pela Sinaia-Predeal-Brașov-Arad va costa de tot 53 cor. 05 fil. — Avem însă speranță a primi pe trenurile române o reducere de 75%, în care caz apoi toată călătoria (adecă speșele de tren și corabie) vor face în total 44 cor 75 fil.

Din Arad plecarea va fi către Timișoara la orele 5 p. m. Vineri în în 1/14 Sept., iar din Timișoara plecarea va fi Sâmbătă în 2/15 Sept. dimineața la 6 ore către Baziaș. Excursioniștii pot însă pleca de unde ei voesc, dar trebuie astfel să-și întocmească călătoria, ca Sâmbătă în în 2/15 Sept. dimineața la 9 ore și jumătate să se afle la Baziaș în stațiunea de navigațiune.

Excursioniștii vor face cuminte, dacă, întrucât numai le este posibil, vor căuta să câștige încă aici acasă bani românești. Pentru 96 fileri se capătă 1 franc.

Ajunși odată la București, nimeni nu este ținut a-și întocmi planul de călătorie conform planului oficial, ci fiecare poate pleca unde voiește și când voiește.

Anchetă în ministerul de comerț. Luni s'au început în ministerul de comerț desbaterile anchetei convocată de ministrul Kossuth, pentru a delibera asupra proiectului de lege alcătuit de acest minister cu privire la ajutorarea în caz de boală a muncitorilor și asigurarea lor contra accidentelor.

Ancheta a fost prezidată de secretarul de stat Szterényi Jozsef. Au luat parte deputați din toate partidele cu excepția partidului naționalist, (care nu știu dac'a fost invitat ori nu?) și au fost și social-democrații reprezentati prin câțiva fruntași de ai lor, cum e *Garami Ernő și Weltner Jakab*.

În ziua întâiu chiar, social-democrații au atacat cu multă violență proiectul, spunând că el nu corespunde nici măcar principiilor pe baza cărora stă; cu atât mai vârtos se poate el numi o binefacere pentru muncitorime.

Secretarul de stat a raportat oratorilor socialiști, că dâșii vor și aici să facă demagogie ușoară. Ancheta continuă.

Zigány Árpád, renumitul pamfletist maghiar, care s'a remarcat de mai multe-ori în viața publică prin excocheriile ce le-a făcut — în iarna trecută cu pamfletul contra Habsburgilor — a fost eri deținut.

Cauza? Tot cea veche; încercări de a ajunge la sume mari de bani prin înșelătorii. Acum scris un pamflet cu scop vădit de-a compromiță firma lui Grödel. El s'ar fi învoit însă, că pentru o sumă de treizeci mii coroane să nu tipărească murdarul său scris.

Ce folos însă c'a fost deținut? Va ajunge numai înaintea tribunalului, de unde va scăpa teafăr, precum se întâmplase de alte dăți, în cazuri mai grave.

Demonstrațiuni mari antimaghiare au făcut azi-noapte socialiștii în Fiume. Au străbătut pe străzile orașului cântând cântări antimaghiare, și — după-cum scriu foile ungurești — au bătut fără milă orice pui de ungar, ce le-a ieșit în cale. Incăierările s'au sfârșit numai prin intervenirea miliției.

Știri dela Expoziție.

La 26 August vor sosi în București, pentru a lua parte la marele festival coral, ce se organizează la Expozițiune în arenele romane, 30 de societăți corale române atât din țară cât și din Banat, Ardeal și Bucovina. Vor fi în total mai mult de 2000 de cântăreți care vor da concerte în seriile de Duminecă 27, Marți 29, și Mercuri 30 August orele 9 jum.

Majoritatea cântăreților de peste hotare și corurile țărănești din țară vor veni în originalele lor costume naționale.

Programul acestor concerte organizate de către profesorul de D. G. Kiriac, directorul soc. corale «Carmen» cu piese muzicale populare naționale de foarte mare preț pentru arta românească. În fiecare din cele trei concerte un număr de 10 din aceste societăți se vor produce pe rând cu mai multe coruri românești, iar în urmă toate corurile reunite într'un ansamblu grandios de 2000 cântăreți vor executa mai multe compozițiuni corale cu orchestra sau cu muzica militară sub conducerea maestrului D. G. Kiriac.

Odată cu aceste festivități muzicale, în ziua de Duminecă 27 August ora 4 se vor reproduce în Expoziție și în arene, tradiționala și originala cavaleadă a »Junilor« serbare care se face numai la Brașov în a patra zi de Paști.

Programul detaliat al acestor serbări se va publica în numărul viitor.

Expoziția de vite se va deschide la 6 Septembrie și va dura până la 15 Octomvre.

D-nii expozanți cari vor să expună animalele, au facultatea să le țină 20 sau 40 de zile.

M. Sa Regele a anunțat, că în cursul acestei săptămâni, va veni în capitală dimpreună cu M. Sa Regina, spre a vizita expoziția națională și este probabil, că Suveranii vor asista și la marele festival coral, ce-l vor da la Arenele Romane, cântăreții de peste munți.

Iată câteva detalii, în cece privește vizita societăților române de cântări de peste hotare:

Primirea se va face de către municipalitate, societățile bucureștene de muzică și populațiunea va ști desigur să participe.

Încărtărirea se va face în internatele Statului, pensioane și cazărmi.

Luni 28 c. excursioniștii se vor duce la Sinaia. Duminecă de dimineață vor asista la sfințirea steagului societății Carmen în Arenele Romane. Amintim că concertele se vor da în zilele de 27, 29 și 30 August.

Din România.

Recepția dela legațiunea otomană. Duminecă cu ocaziunea serbării aniversării suire pe tron a sultanului Abdul Hamid al II-lea, a avut loc la legațiunea otomană din capitală o recepțiune solemnă.

La orele 9 dimineața, în localul legațiunei din strada Sălcilor și în prezența lui Kiazim-Bey, ministrul Turciei, Kiamil-Bey, consulul general din București, Galib-Bey, prim-secretar de legație, Chevket-Bey, colonel de stat-major, prim atașat militar, a dlui Damon-Etfendi, secretar de consulat, Sarif-Bey, consul general la Iași și a mai multor ofițeri turci, prin trecere la București, s'a oficiat de către hoga din capitală un serviciu divin.

La orele 10 a început recepția supușilor otomani și a persoanelor de distincțiune. Colonia turcă a adus omagii ministrului Turciei.

Printre cei veniți a fost și familia de români macedoneni Costuri, veniți în pitoreștile lor costume macedonene.

La orele 10 jum., dl ministru a primit felicitările guvernului român, prin organul dlui general Lahovary, ministrul nostru de externe.

Situația în Rusia.

4 Septemvrie.

Din Odessa, ce este vatra revoluției rusești, ne sosesc zilnic vești tot mai îngrozitoare. Soldații au hotărât, că vor omori pe toți superiorii lor. Descoperită fiind aceasta hotărâre a lor, s'au întâmplat mai multe dețineri.

Soția lui Stolypin în urma atentatului făcut contra bărbatului ei, s'a foarte îmbolnăvit.

În satul Mamikow două zeci de țărani beți, sub conducerea preotului, au atăcat zece jandarmi, ce erau în birt. Jandarmii cari au încercat să liniștească pe doritorii de ceartă, au împușcat asupra lor, omorând pe doi inși, iar pe preot rănindu-l grav.

Din străinătate.

Politica lui Stolypin și opinia europeană.

Spiritele cele mai moderate chiar, judecă în mod sever politica lui Stolypin.

Reproducem aci o scrisoare adresată ziarului »Temps« de către Anatole Leroy Beaulieu, care de altfel nu trece drept revoluționar.

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corpului. delătură tusa, negma, asudarea noaptea.

Se prescrie zilnic de număroși medici și profesori la morburii de plumănii, cataruri, tusă convulsivă, scrofulosă, influență.

Oferindu-i-se publicului imitații fără preț, să se ceară totdeauna: **impachetarea originală „Roche“.**

F. Hoffmann-La Roche & Co, Basel (Eletia).

„Roche“

Se capătă prescriindu-se de medic în farmacii à 4 cor. sticla.

— Permiteți-mi a vă spune reflecșiunile ce le sugerează unui vechi amic al Rusiei, înfricoșatorul atentat din inzulă Apterskaia.

Când, după primele clipe te cuprinde un foarte legitim sentiment de groază, pentru a te întreba cari sunt cauzele și cari pot fi învățămintele rezultate din asemenea fapte, ori cât ai cunoaște Rusia contiporană, nu este loc de ezitare pentru a-ți spune părerea. Lecția e sinistă dar e limpede.

Bomba din vila ministerială arată și celor mai orbi cât este de departe Rusia de liniștea promisă înainte de dizolvarea Dumei.

Judecată după consecințele ei, politica care, pentru a redă pacea și siguranța țării, a închis porțile palatului din Taurida și a ridicat cuvântul reprezentanților națiunii, a suferit un adevărat eșec.

Lucrul acesta era de prevăzut.

Ori cât s'a declarat de liberal și plin de bună voință de primul ministru, tentativa sa era condamnată de înainte. Liberalism arbitrar, nu se poate face, după cum nu se poate face ordine cu dizordine, fie asta chiar în Rusia. Ori dela dizolvarea Dumei, imensul imperiu a revenit cu totul la vechiul regim.

Pentru a triumfa din această nouă epidemie de atentate se pare, că guvernul rus nu cunoaște alte remedii de cât rigoarea poliției și constrângerea sistematică; ceea ce nu înseamnă a vindeca răul, căci el reurge tocmai la procedurile care au dat naștere și au înrăutățit această epidemie.

Pentru a lupta cu conspiratorii teroriști și a pacifica Rusia, nu trebuie geandarmi și cazaci, închisori și forțe; trebuie forță morală.

Ori, această forță morală, țarul n'o poate găsi decât în concursul națiunii și acest concurs națiunea nu i-l poate da decât cu ajutorul reprezentanților, în mod liberal și liberi aleși.

Amicii Rusiei, toți acei cari ca și noi doresc s'o vază scăpată de conspiratori și bombe, trebuie să facă demersuri pentru prompta convocare a noiei Dume.

Convocări.

În sensul §§-lor 23 și 26 din statute membrii »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« se convoacă la *adunarea generală ordinară* în Brașov, pe zilele de 21 și 22 Septembrie st. n. 1906.

Programul adunării este:

Sedința I.

Vineri, la 21 Septembrie st. n., la orele 11 a. m.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Inscrierea delegaților prezenți.
3. Raportul general al comitetului central.
4. Alegerea comisiunilor pentru:
 - a) examinarea raportului general;
 - b) cenzurarea socotelilor anului 1905 și a proiectului de buget pentru anul 1907;
 - c) înscrierea membrilor.
5. Prezentarea eventualelor propuneri.*

Sedința II.

Sâmbătă, în 22 Septembrie st. n. la orele 10 a. m.

Ordinea de zi:

1. Raportul comisiunilor.
2. Alegerea secretarului literar.
3. Fixarea locului pentru adunarea generală din 1907.
4. Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.
5. Închiderea adunării generale.

La orele 4 d. a. ședința festivă a secțiunilor științifice-literare și conferințe publice.

Sibiu, din ședința comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la 7 Iunie 1906.

Iosif Sterca Șuluțu m. p.,
prezident.

Dr. C. Diaconovich m. p.,
secretar I.

Se convoacă de nouă Adunarea generală cercuală a despărțământului Făgăraș, al »Asociațiunii«, pe 11 Septembrie st. n. 1906 în comuna Sbreza-Cârțișoara cu următorul

PROGRAM:

1. Serviciu divin la 8 ore a. m.
2. Deschiderea ședinței la 10 ore.
3. Raportul comitetului pe anul de gestiune trecut.
4. Raportul cassarului și prezentarea bugetului.
5. Alegerea comisiunilor, pentru cenzurarea

* Se observă că eventuale propuneri au să fie prezentate în scris prezidiului Asociațiunii (în Sibiu, strada Morii Nr. 6) cu 8 zile înainte de adunarea generală.

acestor rapoarte, și pentru înscrierea de membri și încasarea taxelor.

6. Eventuale disertațiuni sau prelegeri, cari trebuie prezentate sau înșinate cu 48 ore mai înainte directorului despărțământului.

7. Raportul comisiunilor.

8. Alegerea delegaților pentru adunarea generală a »Asociațiunii«.

9. Alegerea a doi membri pentru verificarea procesului verbal.

10. Eventuale propuneri.

11. Închiderea ședinței.

Toți spriginitorii culturii române sunt rugați a lua parte la această adunare.

Din ședința comitetului cercual al despărțământului Făgăraș a »Asociațiunii«, ținută la 1 Septembrie 1906.

Jacob Macaveiu,
director.

Dr. Ioan Șenchea,
secretar.

Conflictul româno-grec.

În »L'Indépendance Roumaine« citim următoarea scrisoare din Viena, care ni-se pare foarte însemnată și aducătoare de lumină în chestie, tocmai pentru că presa vieneză e așa de partinitoare pentru Greci, în timpul din urmă:

Viena, 18 Aug.

»Fără a ne da de temut chiar acuma, starea lucrurilor în peninsula Balcanică e serioasă după părerea cercurilor guvernamentale. Și într'astfel de împrejurări nu e bine că neînțelegerea între Greci și Români tot dăinuiește.

»Neîndoios e că lupta, aceasta ține în România în stare latentă o mare câtime de energie națională, care nu poate fi întrebuințată fără zăbavă. Trebuie să stăruim mult asupra faptului, că conflictul a ajuns la un punct de unde nu mai poate înainta, e la un așa zis punct mort, cum s'au așteptat de mult în sferile noastre competente.

»În astfel de împrejurări, e poate de folos să ne silim a descurca tortul încălțat al faptelor, să căutăm firul conducător nu în chestia aromânească, nu în cearta între București și Atena, dar' în raporturile dintre guvernul român și cercurile conducătoare ale monarhiei.

»Cu atâta e mai de nevoie această cercetare cu cât, în vremea din urmă, intriganti politici, mai mult sau mai puțin știutori de scopul ce se urmărește, își dau osteneală de-a învinui pe ministrul de interne al monarhiei, că e părtinitor mai mult cu felul de-a vedea al Grecilor în chestia Aromânilor decât cu al Românilor. Nu e așa de loc.

»Ideea aceasta greșită vine de-acolo că partea cea mai mare a presei din Viena se lasă influențată de dl Manos, ministrul Greciei la Viena.

Spovedania unui om putred.

Lui Aurel Niculescu-Bratzu.

L'am întâlnit departe, pe țărmul canalului La Manche, într'o vară când uritul mă gonise din Parisul pustiu spre mare.

Într'o după amiază, mă coborîsem să-mi beau ceaiul în grădina de iarnă a hotelului. Five-o'clock-urile hotelului meu erau renumite pe tot lungul coastei. În timpul verei, mai toate începuturile romanelor de dragoste porneau de aci.

În jurul meu, o mare liniștită de capete — mai multe femei decât bărbați — și un miros adormitor de parfum, de ceai și de rum. Era atâta eleganță în mișcările acestor mâini inelate, încât, ai fi crezut mai, repede că nimic nu se mișcă din tot ce vezi cu ochii și că totul n'ar fi decât un enorm tablou pictat de un nebun.

Alături de mine, un tânăr, vestejit înainte de timp, înalt, cu fața cărămizie, arsă par'că de soare, cu părul roșcat — colorarea frunzelor de castan spre sfârșitul toamnei și ochii verzi, întunecați ca și pe apele canalelor părăsite; da drumul bucațelelor de zahăr, una câte una, în paharele celor două dame cu care sta la masă. Una din ele, bătrână dar totuși destul de frumoasă pentru cei cari țin cu orice preț să fie iubiți de cineva, zâmbea ca de o plăcută aducere aminte ștergându-și din când în când buzele roșii de pomadă, cu o batistă de mătase verdepal. Cealaltă, cu mult mai tânără și mai urită, își rezema posomorită coatele pe spetezile fotoliului, și privea spre o altă masă unde două fetițe se amuzau să îndoape cu prăjituri un biet cățeluș mare cât pumnul.

Curios lucru. Tânărul de alături, mă privea ca și cum m'ar fi cunoscut cândva. Totuși privirile lui mai mult aruncate pe furis, îmi dau să înțeleg, că n'are îndrăzneala, să-mi vorbească. Eu nu-mi aduceam aminte să-l fi mai văzut vreodată. Avea o figură suptă de neodihă — părea un bolnav sculat cu sala din pat, dacă nu chiar un mort, uitat neingropat. Vorbea într'un mod ciudat, încet și prelung ca și cum ar fi cetit într'o carte... Vorbele lui aveau ceva din eleganța povestirilor lui Wilde, ceva din otrava aiurărilor lui Poe, ceva din marea străină și mută a sfinxilor din deșert, iar ochii, siugura scântee de viață ce'i mai rămăsese, din când în când îi sticleau mai luminoși de cât cele două smaragde ale inelelor...

Dela un timp, privirile necunoscutului începuseră să mă enerveze. Mi-am întors deci capul de cealaltă parte a sălei, spre colțul în care șeșe țigani îmbrăcați în haine roșii își acordau vioarele. Un foșnet de mătase însă mă făcu să tresar. Tânărul și cele două dame de alături se sculară să plece. Necunoscutul care mă cunoștea îmi zâmbi prietenește și-mi făcu semn să-l aștept.

Cine putea fi omul ăsta de-a cărui privire pătrunzătoare începusem să mă tem?

În urma lor m'am ridicat și eu. Eram hotărât să nu mă mai cobor nici odată în grădina de iarnă a hotelului. Puteam bea ceaiul în odaie. Atmosfera five-o'clock-urilor îmi părea prea înăbușitoare pentru mine și apoi nici mirosul florilor din sală nu-mi plăcea. Îmi părea că miroase a mort...

Într'o altă noapte — și în noaptea aceea nu-l cunoșteam încă — în salonul hotelului numai rămăsesem decât noi doi.

Afară ploua și vântul bătea cu furie din spre mare. Câteva globuri electrice, luminau plaja pustie, acoperită de valuri. Corăbiile pescarilor prinse în ancore și părăsite se înșiriau pe coastă negre și murdare ca niște cosciuguri desgropate de curând.

Necunoscutul cu fruntea lipită de geam privea afară. Privea cu seninătatea unei statui de bronz, cu mâinile împreunate la spate, așa ca și cum nimic n'ar fi văzut, ca și cum nu s'ar fi gândit la nimic.

În timpul acesta, cei câțiva întârziați, unul câte unul pleaseră să se culce.

Marea crescuse până sub terasa hotelului. Zgomotul valurilor apropiate, se deslușeau tot mai bine. Șueratul vântului nu le mai putea acoperi.

Necunoscutul, nemișcat dela locul lui, își făcea impresia unei mobile. La un moment dat, îl văzui întorcându-se repede ca și cum ar fi avut ceva de spus... salonul însă era gol.

Liniștit, își vâri atunci mâinile în buzunarele pantalonilor și cu un zimbet de răutate, un zimbet în care citeai sarcasmul unei rase întregi, se apropie de fotoliul meu.

— Iartă-mă domnule, îmi zise el. Poate că-ți intrerup șirul gândirei, dar vezi, eu sunt un om curios... Ași vrea să te întreb pe dumneata, știi pentru cine se înfurie marea când cei depe mal n'au nici măcar timp s'o privească?

— Mă gândeam tocmai la cei întârziați pe mare, îi răspunsei eu.

— A!... La cei care se înecă ori la cei cari scapă?

NOUTĂȚI.

ARAD, 5 Septembrie 1906.

— **Emigrările din Transilvania în România.** Vice-comiții, (subprefecții) din Cluj și Brașov au anunțat ministrului de interne, contele Iulius Andrássy, că trecerile în România ale locuitorilor din acele comitate au crescut foarte mult.

Ei cer ca să se ia măsurile necesare pentru a se împiedeca aceste emigrări. Cercetările au dovedit, că faptul acesta se datorește unor agenți de emigrări.

Autorităților le-a succedat să descopere, că agenții unei mine și ai unei societăți anonime forestiere ademenesc pe oameni să treacă în România, promițându-le salarii mari pentru lucru.

Muncitorii au să se convingă mai târziu, spun subprefecții, că sunt trași pe sfoară, pentru că societățile îi plătesc foarte rău, așa că sunt nevoiți să se adreseze consulatului austro-ungar din București, ca să-i trimeată acasă pe spesele statului.

S'a constatat, că din Ianuarie 1905 până în Ianuarie 1906 au trecut în România din comitatul Clujului 1300 persoane, iar din comitatul Brașovului 1440.

În anul acesta se va îndoii numărul, căci dela 1 Ianuarie până la 15 August au emigrat din comitatul Clujului 1461, din comitatul Brașov 1210 persoane.

Vice-comitele din Cuj amintește, că din comuna Meregnyö, care se află în apropierea orașului Banffy-Hunyad, au emigrat în săptămâna trecută 101 persoane.

Ministrul de interne va da un ordin sever pentru a împiedeca emigrările. Pe lângă aceasta va fi îndrumată poliția de graniță, să supravegheze cu mai multă atenție trecerile în România.

Rapoartele subprefecților nu arată de ce naționalitate sunt emigranții în chestiune.

— **Nuntă.** Ni-se scrie: În 1 Septembrie a. c. n. s'au cununat în Bușteni (România), Ionel Comșa, mare comerciant în Săliște și Silvia Todea din Reghin. Nași-au fost dl dr. Iancu Meșianu și dna din Zărnești. Actul cununiei l'a săvârșit în biserică Domnească P. Sa archimandritul Buștenilor, Dionisie, pe lângă asistența a doi călugări, iar răspunsurile bisericești le-a dat corul bisericeii. — Toată aceasta serbare s'a prezentat în o frumusețe și eleganță cum numai în România se poate vedea.

— **»Junii« din Brașov la expoziție.** »Gazeta« din Brașov aduce știrea, că »Junii« vor plecă în 26 Aug. v. la București pentruca să re-

prezinte la expoziție Duminecă în 27 Aug. frumosele lor obiceiuri dela Paști.

— **Preot pe firma jidanului.** »Neamul românesc«, revista politică a dlui Iorga aduce știrea, că un croitor ovreu din Galați, Nahmanovici, s'a instalat cu toată pompa în oraș și și-a zugrăvit pe firma meșteșugului său ca reclamă un protopop în reverenți. I-se atrage atenția episcopului Pimen asupra acestui fapt, ca să împedecă pe preoți de a lucra reverenți la un ovreu.

— **Parastas.** Ni se scrie: În ziua de »Sânta Mărie mare« s'a săvârșit în bis. orientală rom. din Bozovici parastas întru odichna sufletului repozatei preotese din Domașnia Mărița Pepa nasc. Kuva. Fica cea mai mare a repozatei, Anna Bonna, îndemnată de dragostea nemărginită față de dulcea ei mamă, n'a pregetat osteneală, ci alergând la locul nașterii maicei sale, unde și pe dinsa o leagă dulci amintiri a copilăriei, a lăsat să se săvârșiască s. parastas prin preoți locali Nicolae Brinsei și Nicolae Bihoi și preotul Vasilie Usonescu. Pentru în-sămănătatea zilei corul local a interpretat responsurile liturgice și funebreale executându-le cu o rară precizie. Odichnește în pace suflet blând!

— **Rectificare.** În discursul de deschidere al dlui Iosif Vulcan președintele societății fondului de teatru publicat în Nr. 155 al ziarului nostru s'a strecurat o esențială greșală. Anume către fine, în rîndul al doilea al punctului care începe cu »Români priviți la mine« în șirul al doilea în loc de »In cursul sutelor de ani«... s'a tipărit »In orașul sutelor de ani«... Ceace prin aceasta rectificăm.

— **O bancă românească în America.** Românii aflători în Cleveland, America de Nord, au hotărît zilele acestea să înființeze o bancă românească.

În acest scop s'a constituit o societate anonimă pe acțiuni, care va remite 200 de acțiuni a 100 dolari una. Biserica românească greco-catolică a hotărît să cumpere 100 de acțiuni. Restul a fost aproape toate subscribe.

Ziarul românesc Românul, care apare în Cleveland și de unde luăm aceste informații, crede că această întreprindere va avea un succes desăvârșit și că nu mai mult decât peste un an prețul acțiunilor se va întreci cel puțin.

— **Necrolog.** Ni s'anunță un dureros caz de moarte care a aruncat într'un doliu adînc familia dlui Georgiu Ardelean avocat în Timișoara. Fiul

»Dela început, Austro-Ungaria era gata a sprijini și a încuraja cererile românești în privința soartei Aromânilor în Macedonia. Cercurile noastre conducătoare socot și-acum chestia macedo-românească dreaptă și vrednică de-a fi sprijinită.

»Până acum au fost neconținut gata a sprijini toate stăruințele puterilor la Atena împotriva faptelor criminale ale bandelor grecești în Macedonia, cerând să li-se pună capăt. Cererea României să se îngăduie întrebuințarea limbii românești în biserică și școală pentru Aromânii din Macedonia, se privește aci ca în totul întemeiată și ca putând fi pusă în lucrare cu nițică bună-voință din partea patriarhiei dela Constantinopol.

»Numai asupra unui punct — și ăsta e punctul mort de care vorbeam mai sus — : felul de-a vedea al cercurilor conducătoare ale monarhiei se deosebește cu totul de al ministerului de externe al României.

»Guvernul din București stăruie în cererea ca guvernul din Atena să îndemne pe patriarh să primească iradeaua dela 10/23 Mai 1905; în Viena, dimpotrivă, se crede că, măcar că sunt relații strânse între Atena și Fanar, guvernul grecesc n'ar putea face asemenea pas, căci ar lovi în demnitatea națională a Greciei.

»Cabinetul din Atena poate să pună înainte, și cu drept cuvânt, faptul că, din punctul de vedere al dreptului de stat, patriarhia este o autoritate otomană și prin urmare, străină. Dacă guvernul român n'ar mai stăruie în această cerere, ci ar pune stăruință față de Poartă și de Yidiz, sau ar face să lucreze asupra patriarhiei alte influinți mai puternice, s'ar putea trece punctul mort la care a ajuns neînțelegerea.

»Cu atât mai mult ar fi de dorit ca oamenii de stat ai României să adâncească această dezlegare, cu cât mijloacele întrebuințate până acuma ca să-și ajungă scopul național, anume expulzările numeroase ale Grecilor din România, legile excepționale în privința dărilor, măsurile pentru vasele grecești, s'au văzut de mult că nu au izbândă.

»Dacă vor să-și dea samă cât de puțin e plecată monarhia a lua în această ceartă partea Greciei, va fi de ajuns să le amintim că înainte de promulgarea legii privitoare la vasele grecești pe Dunăre, ministerul de externe al Austro-Ungariei a respins cu hotărîre cererea Atenei de a îngădui vaselor grecești să poarte pe Dunărea-de-jos pavilionul Ungariei.

»Politica balcanică a Austro-Ungariei vrea dezvoltarea slobodă națională și socială a tuturor neamurilor. Și în sferile noastre conducătoare se cunoaște foarte bine valoarea civilizatoare a elementului românesc în Macedonia și Albania.

— Și la unii și la alții.

Răspunsurile mele însă, nu-l mulțumiră de loc.

— Pe dumneata nu te-a apucat nici odată furtuna?

— Nu.

— Or poate nici n'ai călătorit pe mare?

— Nu încă.

— Păcat... dumneata nu pricepi poezia mării...

Apoi după o pauză și cu un zâmbet din ce în ce mai plin de răutate:

— Iartă-mă că-ți spun lucrurile astea, dar mie îmi place să spun adevărul chiar oamenilor pe care nu-i cunosc... Vezi, dumneata dacă nu pricepi poezia furtunei, nu pricepi nici muzica nici dansul, nimic... Marea singură te poate învăța totul. În școală nu se prea învață multe lucruri. Nu? O să-mi spui poate că la aceiași școală am învățat cu toții. Dar dumneata nu ții să știi ceva mai mult decât alții? În cazul acesta ești un om fericit și ca dumneata am întâlnit mulți... foarte mulți. Mie însă nu-mi plac oamenii fericiți: fericirea nu-i un lucru de invidiat... și animalele sunt fericite!

Un sfert de ceas mai târziu, un chelner cu ochii pe jumătate închiși de somn, ne servea ceaiul.

Străinul pe care credeam a-l vedea pentru prima oară, necunoscutul de a cărui privire începusem să mă tem, era prințul B., român care aproape nu-și mai cunoaște limba, era — stranie întâmplare — colegul meu de bancă, în clasele primare...

Mi-am acoperit fața cu palmele, și câte-va minute am stat nemișcat alături de el, privind întunecatul gol din palme ca și cum ași fi vrut să

pătrunz enorma noapte ce ne despărțise timpul de 20 de ani. Și parcă tot nu-mi venea să cred, să fie oare cu puțință ca după atâta timp eu să fi rămas același, așa ca să pot fi recunoscut pe dată; pe câtă vreme, din el, băiatul frumos de altă dată nu mai trăia de cât o umbră aproape stearsă, fără viață, o icoană tocită de buze, prăfuită de vreme!... Și atunci mi-am adus aminte de așa cum eram noi cu 20 de ani în urmă — copii fără minte, visători naivi, artiști pretențioși și fără aureolă, citind pe »Făt frumos din lacrimă« ori declamând »Lacul« de Lamartine și nepricpându-ne să descurcăm pe tablă o împărțire.

Într'o zi, îmi făcuse o destăinuire tristă. Părinții se hotărâseră să-l trimeată în străinătate. Școlile din țară nu erau potrivite vîstarului unei familii care în vremuri domnise în România. Și peste cât-va timp a plecat. Ne-am sărutat atunci cu dragoste de frate și am plâns cu lacrimi calde de copil îndurerat căci până atunci nu plânsesem încă și despărțirea fratelui meu de visuri mă îndurera pentru întâia oară. De atunci trecuse timp. În prima lună primisem dela el trei scrisori; într'a doua, una; într'a treia nici una, și apoi ne-am pierdut urma. Așa este când pleci departe. Streinii îți sugrumă cu încetul amintirea celor lăsați în urmă, și clipă cu clipă, zi cu zi, an cu an, te străinezi tot mai mult și tot mai străini îți par acei cari ți-au fost cei mai dragi!...

Și în noaptea aceea, după 20 de ani, ne regăseam iară.

— Când te-am văzut în sală, mi-am adus aminte că te cunosc, îmi zicea el. Ți-am făcut semn să mă aștepti fiindcă vroiam să te întreb cine ești. Eram sigur că te cunosc. A doua zi am venit la ceai cu gândul că vei veni și tu.

Lipseai însă. M'am dus atunci la chelnerul care te servise cu o zi înainte și l-am întrebat de tine. Ah, nu mi-ar fi trecut nici odată prin gând că ai fi putut chiar tu. Și cu toate acestea e adevărat. Dacă nu mi-ași fi uitat că am trăit odată și în România, te-ași fi ghicit imediat. Dar vezi, m'am gândit tot, și peste tot, numai la noi, la prietenii din copilărie, nu... Astă-seară când am dat cu ochii de tine, am tresărit de bucurie ca și cum ași fi văzut reinviind un al doilea Christ... Și dacă nu ți-am spus-o imediat, e că tot speram să mă recunoști și tu... Ah, ce nebun, ce nebun sunt...

Și prințul dădu cu desnădejde din cap. — Te-ai schimbat și tu mult, e drept, totuși ți-a rămas ceva din figură, în privire mai cu seamă, ceva care n'are să ți-se schimbe niciodată și care îmi va spune întotdeauna că ești același. În timp de 20 de ani, tu ai trăit așa cum trebuie și-ai crescut fără să fi altul. Tu ai rămas tot tu; dar eu, mă vezi pe mine?

Și se duse în fața oglinzii măsurându-se cu niște ochi încruntați de par'că și-ar fi privit un dușman.

— Ia privește-mă... Cap de mort... mâini de mult, așa de mult că aproape am putrezit pe de-a întregul. Nu?... Spune. Ție nu-ți miroase a cadavru?... Mie da. Și dacă ași vărsa pe mine toate parfumurile din lume, același lucru va fi — tot parfumul morții mirosi-va mai tare...

Cuvântul morții mă cutremură pentru prima oară. În momentul acela, fără să vreau mă gândeam la romanul lui Oscar Wilde, și în figura prințului vedeam par'că portretul lui Dorian Gray. Mi se părea lung, nesfârșit de lung, cu capul înfiorător de urât, un monstru viu cu ochii de

drului Ardelean, *Georgiu Enea* a decedat în 27 Aug. de scarlatină în vîrstă de 14 ani și a fost înmormântat la 29 August. Il deplîng neconsolabilii părinți și trei surori.

Fie-i somnul lin!

— **Succesul unei femei doctor.** La Bruxella are loc acum congresul societății de psihiatrie și neurologie.

Biroul e compus din dl de Mot, primarul orașului, vice-președinte de onoare al congresului, dl de Latour, director general al ministerului de Justiție, dl dr. Deraux, inspector general al serviciului de igienă și d-șoara dr. Stefanowska, președintele societății de neurologie.

Congresul a fost prezidat în ședința de dimineață de dr. Crocqo, președintele societății de medicină mintală, iar în ședința de după amiază de dr. Stefanowska.

După discursul inaugural al drului Crocqo, a vorbit și d-șoara dr. Stefanowska asupra rolului medicinei.

D-șoara a fost foarte mult aplaudată și viu felicitată de medicii asistenți.

— **Studentele belgiene.** După o statistică a universității belgiene, au frecventat acea universitate anul acesta 260 de fete.

Cele mai multe au urmat medicina, 24 au urmat literile, 40 științele naturale și fizico-chimice și 56 dreptul.

Numărul studentelor, a fost augumentat anul acesta cu 46 peste cel din anul trecut.

— **O păcăleală frumoasă.** Cetim în «Literatură» că fișpanul dela Deva, Bornemissza, a fost invitat în zilele trecute mai mulți oaspeți, omni mari, la vînat. A angajat vre-o 70 Români de gonaci și au ieșit cu toții în pădurile dela Branșca și Târnăvița. Domnii s'au pus la muncă întinsă în apropierea tufișurilor cu pușca în mîna și așteptând sălbăticiunile. Gonacii o luară ușor și mai bine, prin pădure se făcuse liniște, și au început să vîneze. Pe urmă se puseră să caute gonacii, dar iai dacă ai de unde. Se întoarseră acasă și aflară pe gonaci în sat acasă fiecare la trebile sale. Fișpanul făcea spume la gură de mînie. Românii liniștiți însă i-au răsunat:

«D'apoi, «măria-ta, ne-am rîngănit și noi, că ne-am adus aminte, că la Dobra, când fusesem la alegerea celea, măria-ta ai avut atâtea sute de jendari, cari au mers unde le-ai zis și ce-ai poruncit, — de ce să ne folosești acum pe noi? și ne-am gândit că mai bine ne lăsăm să poți aduce iară jendarii și cătălele, că's mai bune hăitașe ca noi».

maragde și buze de bronz, și cu cât îl priveam atît mi-se părea schimbându-se pe minută ce vede, altul, tot altul de cât cela care îmi vorbea... Ce nebun sunt, îmi zise el într'un târziu. De ce îți-ai spune lucruri la cari n'ar trebui nici să mă gândesc? Dar vezi, mi-am adus aminte de atunci, de când eram copii. Păcat, căcat să ne înăbușim tinerețea așa de timpuriu, că ne grăbim moartea, înghițind de bună-voie pe care zi câte un pahar de otravă — câte o zi ai puțin... Dar ce vrei să faci? Tu nu ști cât e dulce să mori așa, încet, pe nesimțite, să ști, că mâine îți-este ultima și nerăbdător să sorbi ultimul pahar!... Ah! ultimul meu pahar!... Ai nit la timp. Ai norocul să mă vezi murind. scultă. Tu, nu ști când o să mori. S'ar părea lucrul ăsta nu-l știe nimeni. Eu însă, îl știu. să mor curînd. Viața mea e calculată zi cu zi, și cu oră. Li știu chiar ultima oră. Moartea mea o să întristeze pe nimeni. O să fie o adevărată tragedie, și o să se petreacă ca și la o aniversare. n să dau un banchet monstru, un banchet în onorarea morții mele și de față cu toții, fără ca nimeni să știe voi goli ultimul pahar... Pricepi? tima înghițitură va fi începutul celor fără de rșit...

Și prințul își încheie fraza cu un gest larg și ușor plin de hotărîre.

În timpul acesta, la orizont o dungă argintie desenă din ce în ce mai strălucitoare ca și ca unui cuțit enorm ce ar fi pluit în aer. epuse să se lumineze de ziua. Vântul încetase. rtuna se liniștise și marea își legănă răutatea solită pe fâșiile enorme de apă ce se depărtau ale după altele cu zgomotul unor lanțuri rulate.

— **Nefericire.** Pentru cine e rob cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prefuește foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul «Am fost bețiv.»

— **Călăuza învățătorului de I. Crișan,** învățător în Socodor, este titlul unei cărți de bun folos pentru învățătorime, apărută acum în editura tipografiei noastre.

Autorul tratează teoretic și practic, dând modele, materialul de învățămînt pentru școala elementară. Cartea e bine scrisă, bine împărțită și poate servi, în adevăr, drept călăuză pentru învățătorii noștri cărora li-o recomandăm cu toată căldura.

Se poate comanda dela institutul editor «Tipografia Tribuna», Arad. Prețul 2.50 cor. plus porto 10 fileri.

— **Orologe ieftine și juvaerice** pe lângă prețurile cele mai avantajoase se pot căpăta la *Deutsch Izidorné*, palatul contelui Nádasdy, strada Forray.

— **Wolf J.**, pantofar de ghete femeiești și bărbătești Arad, strada Weitzer (palatul minorilor).

Economie.

Arad, 5 Sept. 1906.

Mașina de clocit oue.

— Un adevărat izvor de venit pentru popor. —

Când avicultura de un timp încoace începe a progresa pe toate liniile, nu pot să tac fără să nu atrag atențiunea poporului nostru român și mai ales a conducătorilor lui asupra unei mașini practice de clocit oue, care prin bunceața ei și-a câștigat un renume în felul său.

Aceasta mașină e inventată de un mașinist bulgar, aplicat de prezent la mașinele de economie a unui proprietar mare de pământ în Băn-hegyș.

E o construcțiune foarte bună, simplă și eficientă. Are formă patruunghiulară cu pereți dubli de lemn, între cari e întărit un rezervoriu de zinc, care se umple cu apă prin o gaură mai mare ce se află în partea de-asupra și se deșartă prin o altă gaură mai mică, ce se află la o parte a rezervoriului din jos. De desubtul rezervoriului la celea două capete sunt două saltare, în cari se așează ouele în rînd unul lângă altul. Ouele să

Ne dădurăm întâlnire pe a doua zi înainte de masă și fiecare pornirăm spre odăile noastre.

Până aci vorbele prințului îmi făcuseră impresia aiurărilor interesante ale acelor oameni ciudați cărora mulțimea le zice nebuni — oameni rari, aproape dispăruți astăzi, filozofi necunoscuți, obosiți de viață și totuși fricoși de moarte, ră-tăcitori singuratici din oraș în oraș, din țară în țară, nemulțumiți de tot și de ei înșiși chiar.

În dimineața aceea n'am putut închide ochii. Figura prințului mi-se încrustase în minte ca și o monogramă pe un inel. Voiam să mă gândesc undeva, într'altă parte decât la el, și gândul mai stăruitor decât ori când, rămânea în loc, ca și o piatră enormă pe care n'ar fi putut-o clinti. Când m'am sculat din pat, obosit de nesomn, mi-am simțit ochii umezi. Plîngeam fără să vreau pe ultimul vlăstar al acele rase vechi și nobile, pe omul putred căruia nimic nu-i mai rămăsese viu decât galeria cu portretele strămoșilor.

Când am deschis ușa, m'am oprit în prag ca și cum mi-ar fi fost frică să intru înăuntru. În odaie plutea greoi un miros pătrunzător de flori uscate, mirosul coroanelor funerare îngră-mădite prin cavouri. Prințul era îmbrăcat într'un halat cărămiziu, pe poalele căruia un stol de paseri albe cu aripele întinse așa cum se văd încrustate pe obeliscuri ori pe vechile vase egiptene, păreau că-și iau sborul după malurile Nilului spre fundurile pustiului. Când m'a văzut s'a ridicat după sofaua în pernele căreia se îngropase aproape pe de-a întregul și zăbindu-mi

clocesc regulat în 21 de zile prin căldura moderată a apei, ce le vine străcurată prin o sătă de drot din sus dela rezervoriu. În fiecare saltar încap 150 de oue, cari în toată ziua vor fi întoarse odată prin o pânză ce se află întinsă sub ele. Păreții mașinei fiind groși și astfel calzi, din jos în dreptul camerei ouelor sunt provăzuți de ambele laturi cu câte 10 găurele pentru aerizare, cari se pot închide și deschide; acestor găurele cari cu atata istețime sunt acomodate, se poate mulțami și succesul acestor mașini. Tot la cele două capete pe unde se bagă și se scot saltarele, se află din afară două uși, iar din lăuntru două ferești de sticlă prin cari se poate vedea în continuu gradul căldurei, ce-l arată un termometru așezat deasupra ouelor.

Aceste mașini sunt construite în două forme: una e mare și are două saltare, cealaltă mai mică și are un saltar. Pregătirea celei cu două saltare costă 120 cor., iar a celei cu un saltar 70 cor.

Manipularea acestor mașini e simplă, susținerea lor ețină așa, în cât întrec pe toate celelalte mașini patentate și scumpe. Sunt isvoare adevărate de venit. Să vedem numai.

Dimineața în care zi voim o începe clocirea, umplem rezervoriul de zinc cu apă rece, pe care o măsurăm cu o oală de pleu folosită și pentru încălzitul apei, de 15—20 litre, pentru a ști cantitatea apei. Din aceasta cantitate de apă prin gaura din jos, deșertăm 3/4 parte, pe care ferbând-o o adaugem cătră cea rece rămasă în rezervoriu. Apa cea caldă amestecându-se la moment cu cea rece va da o temperatură de 50—52 C., pe când temperatura în camera saltarelor va fi 39—40 C.; când apoi se pun și ouele în saltare, după care procedură, apoi închidem fereștile, iar peste noapte și ușile din afară.

În a doua zi dimineața deschidem ușile și prin fereștile de sticlă ne uităm la termometru, a cărui grad acum va arăta numai 36—37° C., deșertăm deci iarăși, dar acum și de aci înainte până la prima ciocnire numai 1/5 parte din apa cea caldă din rezervoriu, care punându-o la foc în oala de pleu, peste 5—10 minute va fierbe, și iarăși o vărsăm cătră cealaltă, prin ce am ajuns de nou temperatura dorită. La trei zile după aceea se începe și întoarcerea ouelor, cari cu ajutorul pânzei din jos în toată ziua se întorc odată. Astfel manipulăm mașinele în toate zilele regulat până la prima ciocnire, când apoi a încetat atît fierberea apei, cât și întoarcerea ouelor; la manipularea unei, ba chiar și a două mașini, apa o putem fierbe deodată cu prânzul prin ce ne lipsim de cheltuială. În ziua ciocnirii numai avem a face nimic; ușile din afară le lăsăm ziua-noaptea deschise, pentruca puișorii scoși și svântați să se tragă cătră fereasta luminoasă, de unde apoi pe

cu același obicei sarcasm mi-a întins mîna pe degetele căreia, — degete subțiri și palide ca aurul mat, — înșirase alte inele decât cele din ajun. Degetele prințului îmi făceau impresia unor lucruri desăvârșite de artă ce ar fi trebuit păstrate în galantare de sticle prin muzee — lucruri ce nu trebuiau atinse și numai admirate.

— Imi place că vii la timp, îmi zise el. Lucrul ăsta mă face să am toată încrederea în orice cuvînt al tău. Voiu avea nevoie de tine, de un om sincer care să mă cunoască bine și care să mă iubească mult. Nu-i așa că tu mă iubești încă? Nu? Spune-mi. Am ghicit lucrul ăsta aseară. Vom plecă d'aci împreună. Tu ești fratele meu și numai vroiu să pierd...

Ne așezarăm amîndoi, unul lângă altul în fața unei mescioare încărcate cu sticle de lichior.

— Ascultă-mă, eu n'am băuturi de cafeana. Tu trebuie să bei ce-ți dau eu și fii sigur că ambrozia zeilor nu era mai gustoasă decât lichiorurile mele.

Și prințul începū să-mi arate fiecare sticlă în parte.

— Iată aci am lichior de mirt.

Ți-se pare curios. Nu?... Mie îmi place foarte mult. Miroase așa frumos!... Miroase a cadavru... Păcat că nu-i otrăvitor... Eu îl beau amestecat cu lichior de lămăiță. Ah, ce miros comun! Miroase a vestală, a castitate, și cu toate acestea o sticlă așa, îți e de ajuns... Pricepi? N'o să bem însă nici dintr'unul nici într'altul. Aci am lichior de chiparoasă. Primul lui fabricant a murit chiar în ziua în care l-a gustat. Nenorocitul, a murit fără să-și dea seama ce mare bine făcuse omenirii... E otrava cea mai de preț, cea mai

din jos ușor îi adunăm în poală ori cutie (pregătită pentru acest scop).

Ce bucurie nespusă avem mai vârtos dimineața, când la fereastră ne așteaptă câte 60—80 de pui scoși din noapte, dar și ce jale ne pătrunde când îi vedem orfani în lume despre ce mai la vale.

Eu am ajuns la acel succes, că din 150 de oue mi-s'au scos 135 de pui, iar din cele 15 oue 10 au fost nefructifere. Tot cu aceste mașini pe lângă asemenea manipulare se pot scoate și pui de rațe ori găște cu cel mai bun succes.

Cu toată încrederea recomand deci tuturor și mai ales dlor colegi învățători aceste mașini, dacă doresc a le face cunoscute și poporului nostru pentru înflorirea viitorului lui.

Va fi destul deci dacă mai mulți însoțiți vor comanda câte o mașină de model, după măsură și studiarea căreia apoi se vor putea construi ori cât de multe chiar și de cătră măestri dela sate. Pentru încunjurarea deocamdată a speselor mai mari, până la convingere va fi destul, dacă se vor comanda mașine cu câte un saltar (pentru 150 de oue). Pregătirea fiecăreia costă 70 cor.

Mașinele vor fi trimise deplin aranjate și provăzute cu toate cele de lipsă precum și cu descrierea manipulării lor, (tipărite) și a unei creșteri naturale foarte practică a puilor și se vor trimite cu rambursă până la ultima stație a căii ferate, cea ce este a se comunica la fiecare comandă.

Toți aceia cari doresc ca eftin să devină în posesiunea acestor mașini, și ca pe iarnă când e mai rentabilă clocirea, se fie deplin aranjați, să-și trimită comanda până în 15 Oct. st. n. ca mașinele să se poată pregăti și astfel trimite până în 30 Noemvrie. Pentru creșterea puilor orfani se folosesc coponi.

Coponul e mama viețuitoare a puișorilor orfani. Despre instruirea practică a coponilor fără ai îmbăta (cea ce este o procedură greșită și periculoasă) am scris un articol, care au fost tradus și publicat și în foaia aviculturală »Szárnyasaink« (nr. 7 a. c.) la sfârșitul căruia adaugă: »Acesta e fundamentul, pe care de mult ar fi trebuit să zidim«.

Acest articol încă e alăturat acestor mașini, resolvindu-se astfel și întrebarea cea mai grea a creșterii puilor. Coponul ca mamă e cel mai cercat și prețuit în timpul de azi, i-se pot da în grije și puii scoși prin cloște, în care caz cloșca eliberată va oua mai iute.

Deci creșteți coponi cât de mulți, încă și aceia cari din anumite cauze nu vă puteți angaja la aceste mașini; cereți și vă voui publica atunci pe aceasta cale instruirea și folosul cel mare al coponului pentru a dovedi, că nu idea de a câștiga altora reclam m'a condus la aceasta publi-

plăcută, cea mai nobilă! Ai să vezi. Un păhărel nu-ți poate face nici un rău. Trebuie să bei o sută ca să mori și anume câte un pahar la două săptămâni. Totul e calculat. Lichiorul ăsta omoară cu o exactitate de ceasornic. Cel care i-a studiat efectele a fost cel mai mare om. În cinci ani și-a omorât douăzeci și doi de servitori și fiindcă fusese dat în judecată și cât pe-acți să fie condamnat, timp de alți zece ani de zile și-a continuat experiențele cu condamnații la muncă silnică pe viață. Tu îți faci idee de ce însemnează cincisprezece ani din viața unui om, închinată studierii unei otrăvi?... Eu am băut până acum 57 de pahare. După-cum vezi am trecut de jumătate. Pe al cincizeci și optulea îl voui bea azi în sănătatea ta. Tu îmi vei face plăcerea și vei bea împreună cu mine. N'ai nici o frică. Un singur păhărel nu-i otrăvitor... Și nici nu-ți închipui cât e de bun!... Măne ai să-mi ceri altul, dar măne n'am să-ți mai dau. Dacă vrei, uite un pahar la două săptămâni, — ai muri prea curând...

(»Viața Literară«).

Ion Minulescu.

care, ci iubirea sinceră față de acel neam, pe care cu toții îl auzim jëmând în temnițele groaznicei sărăcii.

Sajtény (comit. Csanád).

Alexandru Chira,
c. învățător gr.-cat. rom.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 3 Septemvrie

INCHEEREA LA 12 ORE :

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	7-15 — 7-16
Secară pe Octomvrie	6-14 — 6-15
Orz pe Octomvrie	6-56 — 6-57
Cucuruz pe Iulie	6-63 — 6-64
Cucuruz pe 1907	5-09 — 5-10
Grâu pe Aprilie 1907	7-43 — 7-44

INCHEEREA LA 5 ORE :

Grâu pe Octomvrie 1906	7-16 — 7-17
Grâu pe Aprilie 1907	7-44 — 7-45
Secară pe Octomvrie	6-14 — 6-15
Ovăs pe Octomvrie	6-56 — 6-57
Cucuruz pe Iulie	6-64 — 6-65
Cucuruz pe 1907	5-10 — 5-11

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară : Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kigr. 112—113 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kigr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kigr. 119—120 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 kigr. 122—123 fil.; mijlocii părechea 250—260 kigr. greutate 126—127 fil. Ușori până la 240 kigr. 116—118 fil.

Posta Administrației.

Avram Igna, B.-Chișineu. Am primit 10 cor. ca abonament până la 1 Oct. 1906.

Redactor responsabil : Sever Bocu.

Editor proprietar : George Nichin.

In exclusiva magazină a fabricii de pânuri au sosit noutățile de toamnă.

O întreagă uniformă de haine bărbătești 3 metri pănură de lână fl. 3.90—4.45—5.40—6.60—7.95. In provință trimitem mustre. Pentru un pardesiu ori palton 2.20 cmt. fl. 6.60—7.50.

Peptare după moda franceză în prețurile cele mai convenabile.

Pentru copii se capătă remășițe.

Cu stimă

Leichner és Fleischer

magazinul fabricii de pânuri în Arad, Sabadságtér 17.

Cultivarea părului. Cea mai obveniendă cauză a căderii părului, după cum a dovedit-o cei mai renumiți medici, e însuși mătreața, cei ce sufăr de acest morb

în timpul cel mai scurt devin pleșuvi, dooare-ce mătreața slăbește perii și uscă rădăcinile părului. Nenumărați medici experți din patrie și străinătate recomandă »spiritul de păr PETROLIN«, despre ce prin epistole de recu noștință se arată că după o folosire de câteva zile împiedecă căderea părului, și ori ce alt morb de cap si în mod avanta-

gios ajută la creșterea de nou a părului. La cumpărare să fiți cu băgare de samă la simbolul de mai sus. Ori ce alt spirt adus în circulație e numai o imitare și falsificare stricătioasă. Se capătă numai la pregătitorul : Drogeria și laboratorul de cosmetică **Koráni și Wachsmann, Szabadka.**

Magazin principal la farmacia Földes Kelemen. Se poate capătă și în prăvălia de toaleta alui Hegedüs Gyula.

„Nădlăcana“

institut de credit și economii, Nădlac.

Concurs

pentru ocuparea unui post de practicant la institutul de credit și economii «Nădlăcana» se publică concurs.

Salariul începător va fi de 720 coroane anual.

Cererile cu documentele necesare sunt a se înainta direcțiunei până la 12 Septemvrie st. n. 1906.

Postul este de a se ocupa îndată după alegere.

Direcțiunea

Avis.

In cancelaria subscrișului se primește — pe lângă vipt și cvartir și salariu de 20—25 cor. lunar — un scriitor, care e versat în afacerile notariale, cu deosebire în afacerile de dare. Postul se poate ocupa la momentul de față.

Aciliu (Ecsellő u. p. Szelistye (Szebenmegye).

Ioan Popu, notar comună

Am fost betiv în totdeauna pânăce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scărbă dela ori ce beutură spirtuoasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beutură spirtuoasă. Sănătății nu-i stricătios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate capătă nicăiri, decât în farmacia lui

FRANKL ANTAL

(Szeged, Felsőváros nr. 20)

Glöckner József

Spălătorie chemică și atelier de o o o vâpsit de haine. o o oo Seghedin, strada Iskola n-rul 27. Timișoara-cetate. str. Hunyadi 6.

Curățește și vopsește tot felul de haine pentru femei, bărbați și copii, oo o o rolete și broderii. o o oo

Comande din provincie se efeptuesc punctual și prompt.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORI-CE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai lefține și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mânate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOTUL HÓDMEZŐ-VASARHELY.

Numărul Telefonului 69.

In Aiud premiat cu premiul mare de aur. Titluin caz urgent : KALMAR-rostagyar.

Numărul Telefonului 68

Onorat public!

Am onoare a Vă aduce la cunoștință, că după o funcțiune de 15 ani la firma Neumann M. din Arad, am părăsit acea firmă și am întemeiat și deschis aici în loc o nouă

prăvălie
de tot felul de haine pentru bărbați, juni și băieți

care e deja improcolată la tribunal sub firma

Braun Miksa

ARAD

Szabadság-tér, palatul gróf Nádasdy.

Esperiențele și cunoștințele mele speciale, precum și legăturile avantajoase mă îndreptătesc a spera, ca voi putea satisface și în măsură completă celor mai jingăse pretenziuni a le onoratului public. Indrăznesc a mai aminti, că

deschid clasă separată pentru comande după măsură.

Toate comenzile și târguierile să întâmplă și pregătesc numai sub supravegherea mea personală, prin ce se asigură materiile cele mai escelente, ce le posed în magazină, în asortiment mare, pe cari le vind cu cele mai moderate preturi fixe.

Rog cu deosebit respect pe onor. public, că în noaua mea întreprindere se binevoiască a mă părtini și învrednici de comande numeroase.

Cu osebă stimă:

BRAUN MIKSA.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄ și 5⁰/₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez speșele de intabulare, convertez datoriile de interese mari

— Resolvare grabnică, serviciu prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritorul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-uteza 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primesc pe lângă onorar acuisitori de afaceri abili și demni de încredere.

In Conservatorul de muzică din Arad

ajutorat de orașul Arad,

CA ÎN ȘCOALĂ PREGĂTITOARE PENTRU ACADEMIA DE MUZICĂ GENERALĂ UNGUREASCĂ REGEASCĂ

(Arad, piața Szabadság nr. 21)

inscrierile se vor ținea începând cu 1 Septembrie

În toată ziua { dimineața de la orele 9—12 și după amiază » » 4—6.

Corpul didactic:

Bayar - Bettelheim Ida (conducătoare), pian și teoria muzicii.

Kiss Janka, cimbală.

Klein Sándorné, pian.

Müttermüller József (director) gordon, pian și muzică.

Müttermüllerné Lengyel

Erzsi, pian și teoria muzicii.

Sperber Frigyes (director)

muzică, bas și școală de

instrumente muzicale,

Unger Mor, (director) mu-

zică, pian și școală de in-

strumente muzicale.

Weihart Aurora, cânt. privat.

Didactru pe lună: în clasele inferioare 10 cor., instrument de suflat 6 cor. Se plătește înainte.

Taxa de înscriere 6 cor.

Directiunea.

P. T.

Avem onoare a anunța prea on. public și mult stimaiilor nostri mușterii, că din cauza mării chiriei ne-am mutat prăvălia, care am avut-o de mai mult de 25 de ani în Piața Andrassy nr. 20, în palatul Fischer Eliz,

in strada József főherczeg nr. 11 casa MÜLLER (colț cu strada Karolina).

Din cauză, că avem un local închiriat cu mult mai ieftin, ca cel de până acum suntem în plăcuta poziție de a servi pe on. noastră clientelă cu prețuri și mai convenabile ca până acum.

Atragem atențiunea prea onor. public asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate cele de lipsă și îl rugăm să ne onoreze cu vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu binevoitoarele lui comande și semnăm

cu cea mai mare stimă

Kilényi C. és Tsa

„La plumbul vântat“ — József főherczeg-ut nr. 11.

Sănătate, unsoare și tot felul de articole de pecarnătorie lângă prețurile cele mai avantajoase se poate căpăta zilnic în băcănia lui **Garay Károly** Arad, piața Boczkó nr. 2.

Raderea de prisos!

Cine voește se economisească banii, cine voește se cruțe timpul, cine nu voește se fie espus la vre-o boală de piele, acela se rade

cu „RASOL“

sănătos! plăcut! ieftin!

Un kilogram cu care se poate rade de 30 de ori, 2-40 Cor. In provincie 3. Cor. plătindu-se înainte, se trimite gratuit. Cu mandat postal mai scump cu 20 fil. Pregătește și trimite

„RASOL“ Vegyipar Vállalat Budapest, VI. ker., Váci-körút 55. Arad, Farmacia G. Földes Kelemen. — Vântătorilor dă concesiune. —

Cel mai bun mijloc pentru stărpirea părului

e „RASOLIN“ -ul foarte recomandat damelor,

Prețul unui borcean 2 Cor. in provincie 2-50 Cor., pe lângă trimiterea sumei, franco cu mandat postal e mai scump cu 20 fil. Unii o o o o cul pregătitor o o o o

„RASOL“ Vegyipar Vállalat Budapest, VI. ker., Váci-körút 55. Magazin: Farm. Török József, Király-u. 12 Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

Crema Aphrodite

nestricăcioasă și fără unsoare vindecă în câteva zile cu siguranță piștii, cosurile, roseata mânelor și obrazului, arsura de soare, și face pielea netedă ca catifeană. Acest medicament recomandat de toți medicii, vindecă mai sigur decât orice altele opăreala, căci nu produce coșuri (comedo).

Săpunul de Aphrodite

face fața fragedă, plăcută și tânără; femeile mai în vârstă încă îl întrebuințează împreună cu crema, pentru că întinereste.

Un borcean de Crema Aphrodite 1 cor., un borcean mare 2 cor., un borceanș de probă 70 de bani. — Săpunul de crema Aphrodite 1 coroană. — Pudră (în 3 colorii) cu sau fără grăsime 1 coroană, cutie mare 2 coroane.

Spirtul pentru păr AL LUI BASCH e medicament sigur contra căderii părului și mătreții; costă 2 cor., o sticlă de probă 1 cor.

Syr nervinus „BASCH“ comp.

e cel mai bun mijloc contra tuturor boalelor de nervi: contra durerii de cap neuralgice, slăbiciunii de nervi, oboselii, insomniei etc.; contra boalelor de sânge și de oase: a anemiei, clorosei, rachitismului (boala englezească) etc.; contra boalelor de inimă și serofulosel.

E probat de foarte bun la reconvalesenți. O sticlă 2 coroană.

Antisutin Basch e leac probat contra asudării mânilor și picioarelor. O sticlă 1 coroană.

Esența gastrală a lui Basch e leac sigur contra lipsei de apetit, contra durerii de stomach, contra colicei, întrebuințată împreună cu praful lui Basch înceată durerile, întărește stomachul, conținește răgălala; e bun cupă mâncare ori bătură multă. La boale mai îndelun ate să poate folosi pilulele curățitoare de sânge ale lui Basch.

1 sticlă de esență 1-20 cor., 1 sticlă mare 3 cor., 1 cutie de praf 1 cor., — 1 cutie de pilule 1 cor., 7 cutie 6 cor.

Sirupul de sulfoquaiacol al lui Basch, singur el ajută la tuse, reguseală, la boalele de piept și de plămâni, contra tusei măgărești, la jungăului în coaste, la năduf etc. Acest sirup face să crească greutatea trupului, vindecă tusea, scuipatul și asudarea de noapte. Pe lângă sirup ajută foarte mult **CEAIUL DE PIEPT ALUI BASCH**.

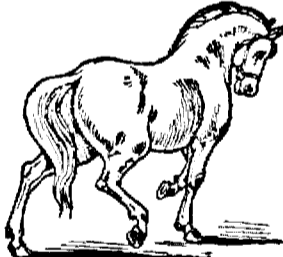
1 sticlă de sirup 2 cor. Mai mult de 4 sticle se trimet franco. 1 cutie de ceaiu 1 cor., 1/2 de cutie 50 fil.

Spirtul lui Basch contra reumatismului și podagrei e indispensabil ecenomilor, pădurarilor, turistilor etc. după e încordare prea mare; el vindecă foarte repede jungăurile din mâni și din picioare, dureră de mijloc, umflăturile etc.

1 sticlă 1 coroană, 1 sticlă mare 2 coroane.

Praful de vite

al farmacistului Basch e de recomandat tuturor economilor pentru tusea și umflăturile ghinăurilor la cai; la vite cornute, porci și oi pentru curățire și poftă de mâncare. Întărește, ajută mistuirea și împiedecă să se umfle. Vacile dau lapte mai bun și mai mult după el.

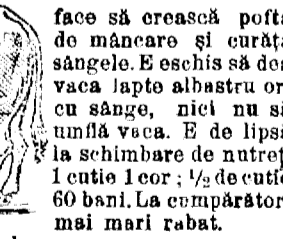
1 cutie 70 fileri; 11 cutii 7 coroane, franco.

Restituțiions-fluidul lui Basch e bun la boala cal și vaci contra podagrii, umflăturii vinelor, umflăturilor etc. E de recomandat să se frece caii și boii după muncă multă cu acest fluid vestit, căci astfel își recăștiga prețurile și devin sprinteni.

1 sticlă 2 coroane, sticlă de probă 1 coroană.

Prav de vaci

face să crească poftă de mâncare și curată sângele. E eschis să dea vaca lapte albastru ori cu sânge, nici nu să umfle vaca. E de lipsă la schimbare de nutreț.

1 cutie 1 cor.; 1/2 de cutie 60 bani. La comparători mai mari rabat.

Praful de porci

e cel mai bun de îngrășat porci, până la 250 de chile. Acesta împreună cu **PICĂTURILE PENTRU PORCI** alui Basch îi păzesc de boale.

1 cutie de praf 70 de bani, 11 cutii 7 cor. franco. — 1 sticlă de picături de porci 70 fileri, 12 sticle 6 cor. franco; 50 de sticle 20 coroane.

Toate preparatele au marca ingerului. Comandele de peste 6 cor. le trimeto franco:

farmacistul **Basch Ernő** Az angyalkoz NAGYBECSKEREK, GABNA-TÉR.

Doamnelor!

Prăvălia mea din strada Deák Ferencz nr. 30 am strămutat tot în aceeași stradă în celalalt sir de casă nr. 2, lângă hotelul »Vass«. Cer încrederea onorațiilor doamne și pe mai departe. La mine se pregătesc corsete după modă și toate cele trebuincioase pentru a da unei femei o talie frumoasă și elegantă.

Cei din provincie, pot cere în drumări.

Cu toată stimă

Pilcz Irma, Arad Deák Ferencz-u. 2.

Tipărituri ieftine și gust lucrate și având în vedere calitățile a lese de hârtie ce se cere, comandați spre multumire la **Tribuna**

▲▲ Tipografia d-lui G. Nichin, ▲▲ Arad, Deák Ferencz-u. 20. ▲▲

FISCHER KÁROLY

fabricant de funii, țesături, de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherczeg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sule de sirmă ca: țesături sirmă din aramă, fier și țino, pe cari le are in depozit mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. De de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilație sistem Bachler. Pregătește țesături de mână și fabrica la îngrădit de grădini, grădini publice, curți de galie păduri cu vînat, site de sirmă cu ramă de fier pentru scopuri delnerări de pământ, nisip, petriș, și pentru crări de mine, zidiri și grădinărit. Site la ferestre de niște și magazine de grăante. Apărătoare de scintile locomotive, mori și cosuri de fabrici. Somiera elis de oțel pentru pat pe staluri de fier și lemn, cari in vînta ușurîței de a se ținea curat sunt foarte recomdabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe trutun, site-dobe, și orice fol de obiecte și lucrări in aceasta branșe — cu prețuri din cele mai modere.

La administrația „Tribuna“ să afli de vânzările următoarele cărți:

- „La Roma“ de Russu Știrianu Cor. 2.— plus 10 fil. post.
- „Povestiri și schițe“ de S. Secula 1.— „ 5 „
- „Nuvele“ de Emil Zola Cor. 0-40 „ 5 „
- „Școlarul declamator“ „ 0-50 „ 5 „
- „Stropl de roană“ „ 1.— „ 10 „
- „Aur“ Const. Hodoș „ 1.50 „ 10 „
- „Telegrama“ farză în 8 acte „ 0.80 „ 3 „
- „Amicul Poporului“ T.Vuculescu „ 1.— „ 10 „

Molnár Antal

măsar

Arad, Part-u. nr. 4 (Casa proprie).

Se recomandă onor. public pentru pregătirea a ori-ce fel de lucrări de lemn aparținătoare acestei branșă, precum :

mobile de alcouri, de prânzătoare, de salon, de cuină, de grădini și de vile,

precum și spre preșăfirea aranjamentelor de prăvălii, de birouri, de portale și ori-ce fel de lucrări pentru biserici și alte edificii publice.

Comandele se efeptuesc prompt pe lângă prețuri convenabile și garanță.

Desemne și modele chimice se trimet la cerere.

Berger Gyula

farmacia „la Sta Elisabeta“ ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate :

Săpunul spermacetic »Sf. Elisabeta« cu efect sigur asupra pielii, precum și contra pișturilor ca mijloc de înfrumșetare și reconstruirea pielii : — o bucată mare 60 filerl.

Pudră »Sf. Elisabeta« (roza) articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și crem : — o cutie 90 filerl.

Apa de dinți »Sf. Elisabeta« recomandabil în special celor cu dinții răi. Rumeneste gura, întăreste gingiile, sistează durerea de dinți și oprește stricarea dinților : — un flacon 90 fil.

Apă de iorgovan pentru frumusețe »Sf. Elisabeta« Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Leac contra reumei și răcelei »Sf. Elisabeta« Leac cu efect sigur contra reumei, răcelii, ischias, deasemenea contra durerii de cap, câteva fricțiuni ajung, pentru ca și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

Spirit pentru păr »Sf. Elisabeta« Sistează căderea părului și formarea de mătreacă o împiedecă radical. — Prețul : — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

Alifie pentru păr. Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Ceai minunat pentru pept »Sf. Elisabeta« contra tusei, troahnei, frigurilor de stomac și boalelor de gât. — O cutie 80 filerl.

Eter pentru bățături. Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce bătuire a pielii, ori bățături. O sticlă e de ajuns pontru delăturarea celor mai mari bățături. — O sticlă 70 filerl.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galițe.

Schiller József

Edificat la 1838. atelier de articole aurite, oglinzi și rame pentru icoane Szeged, Petőfi Sándor sùgár-út 11/a.

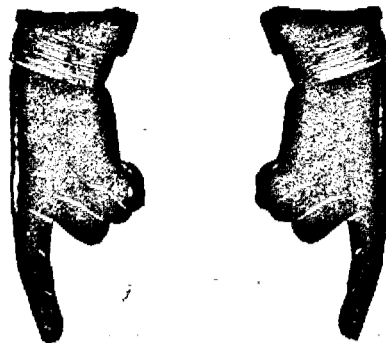
imesc spre efeptuire pe lângă prețurile cele mai avantagioase :

Lucruri de tot felul: Rame pentru icoane și oglinzi din lemn, făcută după plan, în modul cel mai artistic.

urituri ce se poate spăla pe icoane vechi și noi și rame de oglinzi. Infrumșări de sculpture, de palate, hotele și cafenele.

Aranjament pentru biserici, precum

frumșetări de altare, anvoane, babtisterie, steaguri, nice, catafalce, cupole, felinare, cruci și icoane.

AVIS

Avem onoare a aduce la cunoștința On. public, că în

Hotelul PANNONIA (fost Nádor)

stă la dispoziție dela

1.60 coroană

Modăi

comode, curate și aranjament modern.

Cu stimă:

Szabó Kálmán, arândașul hotelului »Pannonia«

Cel mai bun prav pentru insecte pentru nimicirea purecelor, stălnițelor, muștelor și a altor insecte.

Tabakó

admirabil prav contra moliilor, efectul deja după o zi întrece pe cel al naphtalinului.

Jumătate klgr. 50 filerl.
Un klgr. 1 cor.

Se poate căpăta

in Arad și jur

numai la drușheria și parfumeria

Vojtek és Weisz

ARAD

Ifj. Kopetkó Károly

CASĂ DE MARFE
PENTRU MODA DE BĂRBAȚI ȘI FEMEI
ARAD

Strada bisericii — palatul Minorităților.
Telefon local și pentru comitat nr. 477.

Isvorul cel mai ieftin de târguit.

Își recomandă magazinul său bogat provăzut cu tot felul de

stofe țesute pentru costume de dame după moda cea mai nouă negre și în color.

Daruri gata pentru mirese, pentru juni și fete.

Mare asortiment pentru reverenți și faloane preoțești.

● Mustre în loc și provință trimit gratis. ●

Mare asortiment de pânuri pentru haine bărbătești.

Plise și guvelirare în toată lățimea.

COLUMBIA

escelent mijloc contra pișcăturilor de insecte și țintari.

Prețul, împreună cu fluiditățile aparținătoare, 1 cor. 20 fil.

Pastilla-Tannin

e unicul medicament cu efect în potrirea diareii copiilor.

◆◆◆◆ Bucata cu 10 fileri. ◆◆◆◆

Se capătă numai la unicul apothecar:

Rozsnyay Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

NÁDOR TÓDOR

parchete, mozaic, lac, curățitor de praf

ARAD, Edelspacher-utca nr. 6a. (Casa proprie.)

Recomandă **lacul său pentru parchete**, inventată de el însuși și întrebuințată de ani de zile, care s-a deosebit nu numai prin culoarea sa frumoasă și trainică, dar și prin ușoara lui aplicare. Înainte de întrebuințare dăm bucuros oricui instrucții asupra întrebuințării. Primește lăchirarea parchetelor pentru a-le feri de praf în prețurile cele mai avantajoase atât aici în localitate, cât și în provincie. O încercare va convinge pe oricine că fabricatul arădan alui Nádor Tódor este superior celui din străinătate.

Prețul lacului lui Nádor este de 2 cor. 90 bani. Vanzătorii en gros vor avea reduceri. Periile trebuitoare să vind cu prețurile cele mai avantajoase.

Sirupul carpatian

pentru pept

al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuințează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot folosi fiindcă are deosebită influență asupra singelui și formării oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate capăta numai la spîșăria lui

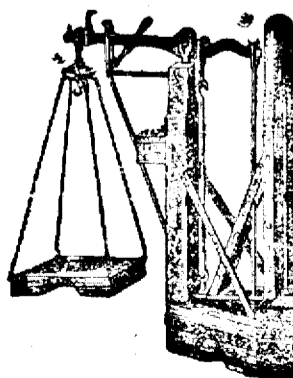
Barcsay Károly

■ Szeged, Széchenyi-tér 12. ■

ROSTÉLY GYÖRGY urmașul lui ZISKA J.

Fondat în 1872 mare fabrică de măsuri metrice de greutate Fondat în 1872
în BUDAPESTA, VI., Eötvös-utca 51.

(În fața cu gara de Nord. Comunicație cu trenul electric din toate părțile.)

PREGĂTEȘTE instrumente pentru fauri, măsuri pentru cereale și de păduri.

Liferanțul de cereale și a bursei de efecte din Budapesta

Renovări eleptuesc prompt și cu prețuri estine.

Correspondența în limba maghiară și germană.